

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Commentarii Tres in Universam Aristotelis Philosophiam

Commentarius Tertius In Libros De Coelo; De Generatione Et Corruptione;
De Anima; Et Metaphysicam Aristotelis

Crespin, François

Brvxellæ, 1652

II. Quis sit terminus Accretionis stricte sumptæ, seu viventis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95375](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95375)

carne gracilescunt, & crescunt secundum ossa, dicuntur simpliciter crescere.

D V B I V M I I.

Quis sit terminus Accretionis strictè sumptæ, seu viventis.

ANte Resolutionem
VIII. Adverte in communi sententia omnium docentium modum continuationis realiter distinguere à partibus continui, adferri pro termino ad quem accretionis, in composito purè materiali, partialem formam, unionem ejus cum materia alimenti, illius formæ continuationem cum priori, & continuationem materiæ alimenti cum materia aliti: sed, si forte adderent ipsam partialem quantitatem, à materia secundum ipsos realiter distinctam, esse terminum ad quem accretionis viventium: præterquam quod talem quantitatem non agnoscamus, certum est accretionem non terminari immediate ad quantitatem, sed solum ad materiam, cui est cœva, & hoc sufficit, cum hæc materiam necessariò concomitetur; deinde etiam si ad illam immediate terminaretur, ista præsuppositivè in nutritione admittere deberent, propter quod est gravissima difficultas, quam sic aperio: materia prima, utpote continua, constat partibus in infinitum divisibilibus, unde aliqua continuatio suarum partium est ipsi essentialis; hoc supposito, peto, an hæc continuatio generetur, an creetur? si generetur, generabitur ipsa materia; quia, ut patet, in homine, ideo tantum dicitur homo generari, quia unio inter ipsius partes essentielles generatur; hoc autem (quia negant subsistentiam esse basim) reputant omnino impossibile, saltem naturaliter: si verò creetur, jam nutritio in illa sententia & accretio erunt naturaliter impossibiles; quia creatio respectu causarum secundarum jam existentium est naturaliter impossibilis.

IX. Similis est difficultas in sententia communi Thomistarum admittentium puncta continuantia & terminantia, quam sic expono.

X. In nutritione & accretione materia alimenti continuatur cum materia aliti: unde 1º, vel illa continuatio generatur, vel creatur? &c. ut ante: 2º puncta terminantia materiam alimenti & materiam aliti, vel pereunt in ipsa continuatione, vel remanent? non remanent; quia jam in continuo essent duo puncta sibi invicem immediata, scilicet punctum terminans, & punctum continuans, ac per consequens daretur continuum ex puris indivisibilibus, quod agentes de continuo supra rejecimus: non etiam pereunt; quia deberent perire per annihilationem, cum sint partes materiæ quæ creatur; annihilatio verò respectu causarum secundarum, jam existentium est naturaliter impossibilis, non secus ac ipsa creatio; unde accretio, sive nutritio, non posset fieri naturaliter, quod est planè contra experientiam, quæ videmus infantes grandescere, & in viros magnos ac pingues evadere.

XI. Nec dicas Deum hæc puncta terminantia annihilare; item continuationem utriusque materiæ creare; juxta exigentiam causæ secundæ; quia id repugnat expressè definitioni nutritionis & accretionis, quæ sunt motus ab anima facti naturaliter, ut patet & non supernaturaliter à Deo: deinde frustra ad Deum recurritur, cum aliter nutritio & accretio explicari possint, ut statim patebit; itaque

que pro alia Resolutione,

XII. Suppono 1º, continuationem nihil aliud esse, præter indistantiam partium sub certa proportionem & dispositionum temperietali, sub qua communiter miscibilia & fluxa inter se, hoc ipso quod cum tenacitate sunt indistantia, dicuntur esse continua. Prout supra Disput. de Continuo Dub. 8. monstratum est.

XIII. Suppono 2º, continuum & Physicè unitum multum distinguere: nam continuum non nisi dicit indistantiam extremorum, &c. Physicè verò unitum dicit indistantiam extremorum diversæ rationis & unionem Physicam mediam inter illa, ob rationes lib. 1º. Physic. Disp. 6. Dub. 1º. allatas, quæ hic non militent; unde continuatio non est unio Physica, sed moralis tantum, eo quod illa communiter dicantur continua, quæ sunt indistantia, &c. His præmissis & suppositis, sit

R E S O L U T I O I.

XIV. **D**Ico 1º, in vivente purè materiali, ut est canis, Leo, &c. terminus formalis à quo accretionis est privatio: 1º formæ viventis in materia alimenti: 2º privatio accessus, sive præsentia materiæ alimenti ad materiam aliti, & formæ novæ introductæ in materiam alimenti ad formam in materia aliti prius existentem: terminus verò formalis ad quem est forma viventis producta in materia alimenti, & accessus, sive indistantia hujus formæ, & hujus materiæ ad materiam & formam viventis prius existentis.

XV. Probatur secunda Pars, ex qua clarè prima colligitur; quia oppositorum opposita est ratio: nutritio & accretio viventis purè materialis sunt realiter eadem actio, & solo connotato distinguuntur, quod scilicet accretio connotet plus substantiæ acquiri, quàm sit absumptum; nutritio verò ut sic, id non connotet; sed tantum plus, aut minus, indifferenter; quod est Aristotelis hic cap. 5º. dicentis *nutritionem & accretionem idem esse*, (puta realiter) licet habeant rationem diversam, id est, diversas definitiones; atqui terminus formalis ad quem nutritionis, utpote ad generationis, est forma viventis producta in materia alimenti, & accessus, sive indistantia, &c. finè continuatione Physica materialium aliti & alimenti, ac formarum aliti & alimenti; quia illa, præter absurda allata supra, quæ ex ipsa sequuntur, est omnino superflua; ergo, &c.

R E S O L U T I O II.

XVI. **D**Ico 2º, in composito partim spiritali, partim materiali, ut est homo, terminus à quo accretionis est privatio: 1º unionis animæ rationalis ad materiam alimenti, id est, nutritionis ut unionis; 2º accessus sive præsentia materiæ aliti ad materiam alimenti; terminus verò formalis ad quem est unio animæ rationalis ad materiam alimenti, & accessus, sive præsentia, materiæ aliti ad materiam alimenti.

XVII. Probatur secunda Pars, ex qua etiam prima clarè colligitur; nutritio & accretio hominis sunt realiter eadem actio, &c. atqui terminus formalis ad quem nutritionis hominis est unio, sive nutritio, ut unio animæ rationalis ad materiam alimenti, & accessus, sive indistantia, &c. ut ante, ergo, &c.

xviii. Dices terminus ad quem nutritionis debet realiter distinguere à nutritione, ergo terminus ad quem nutritionis non est nutritio ut unio.

xix. Respondeo distinguendo antecedens; terminus ad quem nutritionis in compositis purè materialibus debet distinguere realiter à nutritione, concedo antecedens: in homine, nego antecedens; Ratio disparitatis sumitur ex dictis lib. 1°. *Physicæ*. Disput. 6^a. Dub. 3°. ubi ostendimus generationem hominis non habere terminum substantialem productum realiter à se distinctum, & idem dicendum de nutritione hominis; quæ est adgeneratio hominis; generationem verò compositorum purè materialium habere terminum substantialem productum realiter à se distinctum, v.g. formam, & idem dicendum de nutritione eorum, quia etiam est aggeneratio eorum.

DVBIVM III.

Quid sit Decretio propriè dicta.

RESOLUTIO.

xx. **D**ico decretio propriè dicta, sive viventis, Est motus ab anima factus per quem vivens

secundum partes, saltem aliquas notabiliores cum certa proportionem majorem acquirit quantitatem, illa, quæ est per calorem naturalem assumpta. Hæc definitio patet ex opposito definitionis accretionis.

xxi. Adde tamen dictum motum esse duplicem; unum privativum, ut dum calor naturalis aliquid hominis absument, secundum aliquas saltem ipsius partes certâ cum proportionem: alterum positivum, ut cum beneficio nutritionis non tantum substantiæ restituatur, quantum calore naturali absumptum est.

DVBIVM IV.

An accretio, & per consequens nutritio, fiat continuè, successivè.

xxii. **R**esolutionem hujus dubii quamquam hic dari solitam, commodius dabimus Disputatione sequenti de Alteratione, quia à Resolutione alia, an alteratio fiat continuè successivè, multum penderet, & de utraque videtur eodem modo Philosophandum. Quare, sit

DISPUTATIO SEXTA

De Alteratione.

DVBIVM I.

Unde dicatur alteratio, & quotupliciter sumatur.

RESOLUTIO I.

i. **D**ico 1°, alteratio juxta, nominis etymologiam, ab alterando dicitur; sive ab eo, quod per ipsam res fiat altera, vel, ut vertit Boëtius, *alterata*; sicut enim juxta Porphyrium *Isagog.* cap. 4°. differentia essentialis faciunt aliud, ita accidentales faciunt alterum sive alteratum.

RESOLUTIO II.

ii. **D**ico 2°, alteratio variè sumitur, 1° latissimè pro mutatione subjecti per quodvis accidentis. 2° strictius pro mutatione subjecti per quantumque qualitatem, sive materialem, sive spiritualementem, sive habeat contrarium, sive non. 3° strictissimè (quomodo communiter accipitur) pro motu ad qualitatem corruptivam in ordine ad generationem, puta ex intentione alterantis, & entitate sua materiali, sive non acceptâ præcisè ut alterativa; per qualitatem corruptivam, id est, habentem contrarium, excludere perfectivas, id est, non habentes contrarium, ut lumen; item generationem substantialem, nutritionem & accretionem; include verò contrarias, ut calorem & frigus; & medias, ut calorem & humiditatem: per ly *in ordine* ad generationem (quod additur ex mente Aristotelis) excludere qualitates corruptivas internas, ut amorem & odium, assensum & dissensum; quia generationi non subferuntur, ut patet. Ex his

iii. Collige terminum à quo & ad quem alterationis strictissimè sumptæ debere esse positivum,

fecus in generatione, in qua posse esse privativum constat ex dictis supra Disput. 1^a.

DVBIVM II.

An si generatio esset impossibilis, etiam impossibilis esset alteratio.

RESOLUTIO.

iv. **D**ico si generatio esset impossibilis, alteratio esset naturaliter impossibilis ex parte causæ alterantis; non verò ex conceptu formalis alterationis; ac proinde foret uno sensu naturaliter impossibilis; alio verò naturaliter possibilis.

v. Probant plures Recentiores primam partem; quia alteratio, (de qua hic,) est inter qualitates contrarias corruptivas; ac proinde naturaliter tendentes ad corruptionem, & consequenter ad generationem. Verum

vi. Respondeo negando secundam consequentiam; nam si impossibiles essent generationes substantiales, non minùs calor, v.g. tenderet ad corruptionem ipsius formæ aquæ concomitanter, quam jam, quia per hoc non mutaret naturam suam, eò quod ex conceptu formali alterationis non dicat esse dispositionem ad generationem formæ ignis; licet ex entitate suâ naturali talis sit. Quare aliter

vii. Probatur prima Pars; quia ideo agens naturale agit alterando, ut producat effectum suæ activitati proportionatum; sed si generatio esset impossibilis, non posset illum producere; ac proinde cessaret finis propter quem naturaliter operatur; ergo non ageret alterando naturaliter; ac proinde alteratio ex illo capite esset naturaliter impossibilis.

viii. Addunt nonnulli, quod ex entitate sua fit apta, disponere ad generationem, quæ aptitudo est illi